

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2019-09-06
Diarienummer

Handläggare
Björn Wennerström
Telefon: 031-368 55 06
E-post: bjorn.wennerstrom@gotalejon.goteborg.se

Försäkringstekniska riktlinjer

Förslag till beslut i styrelsen för Försäkrings AB Göta Lejon

- anta försäkringstekniska riktlinjer

Sammanfattning

Riktlinjen beskriver de metoder och principer som används för att beräkna försäkringstekniska avsättningar (FTA) både för den finansiella redovisningen och kapitalkravsredovisningen.

Styrelsen fastställer riktlinjen och ansvarar för att de följs.

Riktlinjen ska antas årligen av styrelsen.

Små ändringar är gjorda vilka framgår av dokumentet.

Bakgrund

Försäkringstekniska avsättningar får beräknas med olika metoder och antaganden för finansiellt redovisningsändamål, till exempel årsredovisningen, som regleras av Lagen om Årsredovisning för Försäkringsföretag, ÅFRL, och för kapitalkravsberäkningsändamål som regleras av Försäkringsrörelselagen 2010:2043, 5 kap. 3 - 6§.

Beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska grundas på antaganden om riskmått, räntesatser och driftskostnader som var för sig är ansvarsfulla, tillförlitliga och objektiva.

Bilagor

1. Försäkringstekniska riktlinjer

Björn Wennerström
Ekonomichef

Annika Forsgren
VD

Försäkringstekniska riktlinjer

Lagkrav

Skyldigheten att upprätta och följa försäkringstekniska riktlinjer, FTR, föreskrivs i Försäkringsrörelselagen 2010:2043, 10 kap.23§. Detta dokument baseras på Finansinspektionens allmänna råd FFFS 2015:8 med anvisningar om vad dessa riktlinjer bör innehålla.

Syftet med FTR är att ange de metoder och principer som används för beräkning av försäkringstekniska avsättningar (FTA) och för uppföljning av premiesättningen.

FTR kompletteras med Försäkringstekniskt beräkningsunderlag, FTBU, som, tillsammans med FTR, ska ge en kunnig person med relevanta kunskaper tillräcklig information för att kunna förstå och rekonstruera de försäkringstekniska beräkningarna. Bolagets försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag utgör tillsammans underlag för försäkringstekniska beräkningar. Riktlinjer och beräkningsunderlag gäller i kombination med vid var tidpunkt gällande försäkringsvillkor.

Bolagets verksamhet består av skadeförsäkringsrörelse avseende såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring i följande i försäkringsrörelselagen angivna grupper och klasser av skadeförsäkring.

- Landfordon (klass 3)
- Spårfordon (klass 4)
- Fartyg (klass 6)
- Godstransport (klass 7)
- Brand och naturkrafter (klass 8)
- Annan sakskada (klass 9)
- Motorfordonsansvar (klass 10)
- Fartygsansvar (klass 12)
- Allmän ansvarighet (klass 13)
- Annan förmögenhetsskada (klass 16)
- Rättsskydd (klass 17)

Ansvar

Styrelsen fastställer FTR och ansvarar för att de följs. Ändringar av FTR beslutas av styrelsen efter föredragning av Aktuariefunktionen.

Olika beräkningar av FTA för olika ändamål

Försäkringstekniska avsättningar får beräknas med olika metoder och antaganden för finansiellt redovisningsändamål, till exempel årsredovisningen, som regleras av Lagen om Årsredovisning för Försäkringsföretag, ÅFRL, och för kapitalkravsberäkningsändamål som regleras av Försäkringsrörelselagen 2010:2043, 5 kap. 3 - 6§.

Beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska grundas på antaganden om riskmått, räntesatser och driftskostnader som var för sig är ansvarsfulla, tillförlitliga och objektiva.

Vid beräkningen av FTA för finansiella redovisningsändamål får man använda betryggande antaganden vilket i allmänhet leder till högre avsättningar än vid beräkningen enligt bästa skattningen metoden.

De försäkringstekniska avsättningarna för kapitalkravsberäkningsändamål ska utgöras av summan av den bästa skattningen av framtida kassaflöden samt en riskmarginal.

Den så kallade bästa skattningen ska motsvara det sannolikhetsvägda nuvärdet av framtida kassaflöden där kassaflödet diskonteras med en relevant riskfri ränta. Begreppet ”bästa” syftar på att det ska vara lika sannolikt att utfallet blir högre än att det blir lägre jämfört med det skattade värdet. Därför får beräkningarna som ingår i bästa skattningen per definition inte innehålla några implicita eller explicita marginaler.

Riskmarginalen ska motsvara det belopp som ett annat försäkringsföretag kan förväntas kräva, utöver den bästa skattningen av framtida kassaflöden, för att ta över och infria försäkringsföretagets åtaganden mot försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade.

Indelning i homogena riskgrupper

Beräkningen av FTA för både finansiellt ändamål och för solvensändamål samt analyser görs utifrån följande indelning i homogena riskgrupper, utan hänsyn till eventuell utjämnning mellan riskgrupperna:

- Egendom
- Ansvar, inklusive Järnvägsansvar
- Kasko
- Trafik

Principer för beräkning av försäkringstekniska avsättningar, FTA

Försäkringstekniska avsättningar för finansiell redovisning utgörs av summan av:

- Ej intjänade premier
- Kvardröjande risk
- Avsättning för oregerade skador
- Avsättning för framtida skaderegleringskostnader.

Försäkringstekniska avsättningar för kapitalkravsberäkningsändamål utgörs av summan av:

- Premieavsättning
- Avsättning för oreglerade skador
- Avsättning för framtida skaderegleringskostnader.
- Riskmarginal

Nedan anges principerna och metoderna som används vid beräkningen av var och en av dessa storheter. Avsättningarna skall beräknas separat för varje riskgrupp, både före och efter återförsäkring (brutto och netto).

Avsättningar för ej intjänade premier

Avsättningen för ej intjänade premier beräknas tidsproportionellt mot premieinkomsten och kvarvarande exponeringstid för varje försäkringsavtal för sig. Bolagets totala avsättning för ej intjänade premier skall beräknas som summan av avsättningarna för varje försäkringsavtal.

Avsättning för kvardröjande risk

I det fall **faktorn som beräknats enligt ovan** förväntad totalkostnadsprocent är högre än 100% behöver en så kallad Liability Adequacy Test, LAT, utföras. Vid beräkningen av LAT ska framtida intäkter i form av premieintäkter och kapitalavkastning jämföras med alla framtida kostnader under försäkringsavtalens hela kvarvarande löptid. Om kostnaderna överstiger intäkterna ska minst ett belopp motsvarande skillnaden mellan framtida kostnader och framtida intäkter avsättas som kvardröjande risk.

Bolagets totala avsättning för kvardröjande risk skall beräknas som summan av avsättningarna för varje riskgrupp.

Premieavsättning

Premieavsättningen beräknas som summan av det förväntade nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar för ingångna försäkringsavtal under risk där hänsyn tas till administrativa kostnader förknippade med dessa avtal. Vid bedömningen av framtida förväntade utbetalningar från existerande kontrakt under risk ska ett medelvärde av totalkostnadsprocenten för de senaste åren användas. Diskonteringen av kassaflödet görs med relevant riskfri ränta.

Bolagets totala premieavsättning skall beräknas som summan av avsättningarna för varje homogen riskgrupp, separat för den delen som förväntas gå till skadebetalningar och den delen som förväntas täcka förväntade administrationskostnader i samband med de ingångna avtalen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador består av summan av avsättning för rapporterade skador och avsättning för inträffade men ej rapporterade skador, så kallad IBNR avsättning.

Avsättningen för rapporterade skador bestäms för varje enskild skada av skadehandläggare anlitade av Bolaget utifrån deras professionella bedömning om den totala förväntade kostnaden för skadan. En kollektiv metod baserad på antalet rapporterade skador samt en uppskattning av den genomsnittliga skadekostnaden till

försäkringstagaren samt den genomsnittliga skadebehandlingskostnaden per skada kan dock övervägas om hela gruppens eller delar av gruppens försäkringar bedöms tillräckligt homogena ur skadesynpunkt.

Avsättningen för rapporterade skador för finansiellt redovisningsändamål och avsättningen för rapporterade skador för kapitalkravsberäkningsändamål är lika.

Beräkningen av avsättningar för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR) och ej tillräckligt rapporterade skador (IBNER) skall ske **separat** för varje skadeår **för sig** genom att beräkna skillnaden mellan den slutliga skadekostnaden (ultimo) och avsättningen för rapporterade skador.

Beräkningarna skall baseras på statistik angående bolagets egna hittills kända skadekostnader inklusive skaderegleringskostnader uppställda i s.k. avvecklingstrianglar för varje homogen riskgrupp för sig.

Avvecklingstrianglarna ska tas fram både brutto och netto d v s före och efter återförsäkring.

Tre typer av trianglar skall skapas och uppdateras årligen; trianglar baserade på betalda skador, trianglar baserade på betalda skador inklusive avsättningar för kända skador samt trianglar baserade på antal rapporterade skador. Dessa trianglar skall ligga till grund för uppskattningen av trenden för framtida skaderapportering och utbetalning genom de så kallade avvecklingsfaktorerna. För att öka precisionen i uppskattningen bör hänsyn även tas till lämpligt riskexponeringsmått för varje skadeår.

Beräkningen av ultimo för varje skadeår ska göras med flera vedertagna aktuariella metoder så som Development Factor Method, även kallad Chain Ladder metoden, Bornhuetter-Fergusson, Benktander-Hovinen, Cape Cod och Frequency/Severity metoden. Den slutliga nivån för avsättningen kan, om det så bedöms lämpligt, väljas som en kombination av resultaten för var och en av dessa metoder.

Beräkningen av avsättningen för oreglerade skador för båda finansiellt redovisningsändamål och kapitalkravsberäkningsändamål görs genom att använda samma aktuariella metoder. Skillnaden mellan de redovisade värdena är att värdet för finansiella redovisningsändamål kan innehålla en säkerhetsmarginal jämfört med bästa skattningen där 50% kvantilen av skattningen ska väljas, dvs. det mest sannolika utfallet. Avsättningen enligt bästa skattningen ska diskonteras med en relevant räntestruktur medan FTA för finansiella redovisningsändamål kan anges odiskonterat.

Den totala avsättningen för inträffade men ej rapporterade skador för en riskgrupp skall vara summan av avsättningarna för varje försäkringsår för respektive riskgrupp.

Riskmarginalen

Riskmarginalen beräknas som nuvärdet av solvenskapitalkravet för alla framtida avvecklingsperioder där diskonteringen sker med den riskfria räntan multiplicerad med kostnaden för kapitalet som anges av regelverket.

Vid beräkningen av solvenskapitalkravet för framtida avvecklingsperioder antas premierisken för alla år efter innevarande år liksom katastrofrisken och marknadsrisken vara noll. Vidare antas fordringarna mot bolagets motparter avvecklas i samma takt som försäkringsåtagandena samt deras kreditvärdighet vara densamma under hela avvecklingstiden som senast kända.

Avsättning för framtida skadebehandlingskostnader

Avsättning ska även beräknas för de förväntade administrativa kostnaderna som uppkommer i samband med skaderegleringen av inträffade skador för de skador där detta inte bokas av skadehandläggarna för de enskilda rapporterade skadorna.

Modellen antar att det endast finns två skaderegleringsmoment, att öppna en skada och att stänga en skada. Vidare antas att dessa två moment kostar lika mycket. I skaderegistret finns statistik över hur många skador Bolagets skadehandläggare hanterade. Genom att dela den bokförda skadehanteringskostnaden under det senaste året med detta antal får man fram kostnaden för att hantera en skada, enhetshanteringskostnaden.

Avsättning för framtida skadebehandlingskostnader är lika med produkten mellan två gånger antalet IBNR-skador plus antalet öppna kända skador och enhetshanteringskostnaden.

Metoden för beräkningen av avsättningen för framtida skaderegleringskostnader för finansiellt redovisningsändamål och metoden för beräkningen av avsättningen för framtida skaderegleringskostnader för kapitalkravsberäkningsändamål är lika så när som på diskonteringen. Medan bästa skattningen av avsättningen för framtida skadebehandling diskonteras med lämplig räntestruktur anges avsättningen för framtida skadebehandling för finansiellt redovisningsändamål odiskonterad.

Beräkning av justering av återkrav från återförsäkringsavtal för motpartsrisk

Bästa skattningen av återkraven från återförsäkringsavtal, både premieavsättningen och avsättningen för oregrerade skador och som beräknas på samma sätt som ovan ska justeras för motpartsrisk. Med hänsyn till den relativt snabba avvecklingen av skadorna för bolagets alla homogena riskgrupper kan sannolikheten för fallisemang hos återförsäkringsmotparten antas konstant vid beräkningen av justeringen för motpartsrisk. Sannolikheten för fallisemang motsvarar motpartens aktuella kreditkvalitetssteg.

Principer för uppföljning av premiesättningen

Bolaget skall för att uppnå en godtagbar kontroll av sina produkters premienivåer analysera den tecknade affären för alla homogena riskgrupper minst en gång per år. Uppföljningar och resultatanalyser skall ske genom att för varje homogen riskgrupp separat följa utvecklingen av enskilda försäkringsår så långt tillbaka i tiden som möjligt eller så långt tillbaka som bedöms relevant.

Uppföljningar och analyser av premiesättningen och premiens tillräcklighet skall i första hand ske brutto före avgiven återförsäkring. Analys av resultat för avgiven återförsäkring skall ske separat.

Lämplig tidpunkt för analysen är i samband med beräkningen av försäkringstekniska avsättningen.